

32001L0086

L 294/22

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

10.11.2001.

DIREKTIVA VIJEĆA 2001/86/EZ**od 8. listopada 2001.****o dopuni Statuta Europskoga društva u pogledu sudjelovanju radnika**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 308.,

uzimajući u obzir izmijenjen prijedlog Komisije (1),

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta (2),

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora (3),

budući da:

(1) U svrhu postizanja ciljeva Ugovora, Uredbom Vijeća (EZ) br. 2157/2001 (4) utvrđuje se Statut Europskoga društva (SE).

(2) Ta Uredba ima za cilj stvaranje jedinstvenog pravnog okvira unutar kojeg trgovačka društva iz različitih država članica trebaju biti u mogućnosti planirati i provoditi reorganizaciju svojeg poslovanja na razini Zajednice.

(3) U svrhu promicanja socijalnih ciljeva Zajednice, treba utvrditi posebne odredbe, osobito u području sudjelovanja radnika, a s ciljem osiguranja da osnivanje SE-a ne dovodi do nestajanja ili smanjenja prakse sudjelovanja radnika koje već postoje unutar trgovačkih društava koja sudjeluju u osnivanju SE-a. Ovome cilju treba težiti kroz utvrđivanje pravila u tom području, kojima se dopunjuju odredbe Uredbe.

(4) S obzirom na to da gore navedene ciljeve predloženog djelovanja države članice ne mogu ostvariti u dovoljnoj mjeri, jer je riječ o tome da je njihov zadatak utvrditi čitav niz pravila o sudjelovanju radnika primjenjivima na SE, te se stoga, zbog razmjera i učinka predloženog djelovanja mogu bolje ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može usvojiti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti

kako je navedeno u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je navedeno u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(5) Zbog velike raznolikosti pravila i praksa koje postoje u državama članicama s obzirom na način na koji predstavnici radnika sudjeluju u donošenju odluka, u trgovačkim društvima se ne savjetuje utvrđivanje jedinstvenog europskog modela sudjelovanja radnika koji bi bio primjenjiv na SE.

(6) U svim slučajevima osnivanja SE-a trebalo bi ipak osigurati postupke obavješćivanja i savjetovanja na transnacionalnoj razini.

(7) Prava suodlučivanja, ako postoje unutar jednog ili više trgovačkih društava koja osnivaju SE, trebaju se sačuvati tijekom prelaska društva u SE, jednom kada bude osnovan, osim ako strane ne odluče drugačije.

(8) Konkretno postupke obavješćivanja i savjetovanja radnika na transnacionalnoj razini, kao i, ako je to primjenjivo, njihovog suodlučivanja, koji će se primjenjivati na svaki SE, treba odrediti prvenstveno putem sporazuma između dotičnih strana ili, u nedostatku istog, putem primjene skupine pomoćnih pravila.

(9) Državama članicama treba ipak ostaviti mogućnost primjene standardnih pravila u vezi sa suodlučivanjem u slučaju pripajanja ili spajanja, a s obzirom na raznolikosti nacionalnih sustava glede sudjelovanja radnika. Postojeći sustavi i prakse suodlučivanja, kada je primjereno na razini trgovačkih društava sudionika, moraju se u tom slučaju održavati prilagođavanjem registracijskih pravila.

(10) Pravila glasovanja unutar posebnog tijela koje zastupa radnike prilikom pregovaranja, posebice kod sklapanja sporazuma kojima se predviđa razina suodlučivanja niža od one postojeće unutar jednog ili više trgovačkih društava sudionika, trebaju biti razmjerna riziku nestajanja ili smanjenja postojećih sustava i praksa sudjelovanja. Taj je

(1) SL C 138, 29.5.1991., str. 8.

(2) SL C 342, 20.12.1993., str. 15.

(3) SL C 124, 21.5.1990., str. 34.

(4) SL L 294, 10.11.2001., str. 1.

rizik veći u slučaju SE-a osnovanog na način preoblikovanja ili pripajanja ili spajanja, nego kroz osnivanje holdinga ili zajedničkog društva kćeri.

- (11) Ako predstavnici radnika i nadležnih tijela trgovačkih društava po okončanju pregovora ne postignu sporazum, potrebno je osigurati primjenu određenih standardnih zahtjeva na SE, po njegovom osnivanju. Tim se standardnim zahtjevima trebaju osigurati učinkovite prakse obavješćivanja i savjetovanja radnika na transnacionalnoj razini, kao i njihovog suodlučivanja u odgovarajućim tijelima SE-a ako je takvo suodlučivanje postajalo unutar trgovačkih društva sudionika i prije njegovog osnivanja.
- (12) Predstavnicima radnika koji djeluju u okviru ove Direktive treba osigurati da prilikom izvršavanja svojih dužnosti u okviru Direktive, uživaju, zaštitu i jamstva slična onima koja su predstavnicima radnika osigurana zakonodavstvom i/ili praksom zemlje zaposlenja. Predstavnici radnika ne smiju biti podvrgnuti diskriminaciji koja bi bila posljedica zakonitog izvršavanja njihovih djelatnosti i trebaju uživati primjerenu zaštitu u pogledu otpuštanja i drugih sankcija.
- (13) Povjerljivost osjetljivih informacija treba se očuvati čak i nakon isteka mandata predstavnika radnika kao i osigurati da se nadležnim tijelima SE-a omogući zadržavanje informacija koje bi, ako se javno objave, uzrokovale ozbiljnu štetu djelovanju SE-a.
- (14) U slučaju da SE i njegova društva kćeri te podružnice podliježu Direktivi Vijeća 94/45/EZ od 22. rujna 1994. o uspostavljanju Europskoga radničkoga vijeća ili postupka u poduzećima i skupinama poduzeća koja posluju na razini Zajednice u svrhu obavješćivanja i savjetovanja radnika⁽¹⁾, odredbe te Direktive i odredba o njezinom prenošenju u nacionalno zakonodavstvo ne smiju se primjenjivati na njega niti na njegova društva kćeri i podružnice, osim ako posebno pregovaračko tijelo odluči ne otvoriti pregovore ili prekinuti već otvorene pregovore.

(15) Ova Direktiva ne smije utjecati na druga postojeća prava koja se odnose na suodlučivanje te ne bi trebala utjecati na druge postojeće strukture zastupanja koje osigurava Zajednica ili predviđene nacionalnim zakonima i praksama.

(16) Države članice trebaju poduzeti odgovarajuće mjere u slučaju nepridržavanja obveza iz ove Direktive.

(17) Ugovorom nisu predviđene ovlasti Zajednice za donošenje predložene Direktive, osim onih iz članka 308.

(18) Temeljno načelo i izričit cilj ove Direktive je osigurati stečena prava radnika u pogledu sudjelovanja u donošenju odluka u trgovačkom društvu. Prava radnika koja su na snazi prije osnivanja SE-a trebaju pružiti osnovu za prava radnika glede njihovog sudjelovanja i u upravljanju SE-a (po načelu „prije i poslije”). Prema tome, ovaj pristup treba se primjenjivati ne samo kod početnog osnivanja SE-a, već također prilikom strukturnih promjena u postojećem SE-u te na trgovačka društva pogođena postupcima strukturnih promjena.

(19) Države članice bi trebale osigurati predstavnicima sindikata mogućnost članstva u posebnom pregovaračkom tijelu bez obzira jesu li oni radnici trgovačkog društva koje sudjeluje u osnivanju SE-a. Države članice bi posebice u tom smislu trebale biti u mogućnosti uvesti to pravo u slučajevima kada predstavnici sindikata imaju pravo članstva i glasanja u nadzornim ili upravnim tijelima trgovačkog društva u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

(20) U nekolicini država članica, suodlučivanje radnika i druga područja industrijskih odnosa temelje se i na nacionalnom zakonodavstvu i na praksi što u ovom kontekstu podrazumijeva također obuhvaćanje kolektivnih ugovora na različitim razinama unutar države, sektora i/ili trgovačkog društva,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

ODJELJAK I.

OPĆENITO

Članak 1.

Cilj

1. Ova Direktiva uređuje suodlučivanje radnika Europskom društvu (*Societas Europaea*, u daljnjem tekstu „SE”), kako je navedeno u Uredbi (EZ) br. 2157/2001.

⁽¹⁾ SL L 254, 30.9.1994., str. 64. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 97/74/EZ (SL L 10, 16.1.1998., str. 22.).

2. S tim ciljem, postupci koji se odnose na suodlučivanje radnika utvrđuju se u svakom SE-u u skladu s postupkom pregovaranja iz članka 3. do 6. ili u skladu s okolnostima iz članka 7., u skladu s Prilogom.

Članak 2.

Definicije

U smislu ove Direktive:

- (a) „SE” je svako trgovačko društvo osnovano u skladu s Uredbom (EZ) br. 2157/2001;
- (b) „trgovačka društva sudionici” su trgovačka društva koja izravno sudjeluju u osnivanju SE-a;
- (c) „društvo kći” trgovačkog društva je društvo nad kojim dotično trgovačko društvo ima prevladavajući utjecaj u smislu članka 3. stavcima 2. do 7. Direktive 94/45/EZ;
- (d) „dotično društvo kći ili pogon” je društvo kći ili pogon trgovačkog društva sudionika za koje se predlaže da postanu društvo kći odnosno pogon SE-a nakon njegovog osnivanja;
- (e) „predstavnicima radnika” su predstavnici radnika određeni nacionalnim zakonom i/ili praksom;
- (f) „predstavničko tijelo” je predstavničko tijelo radnika osnovano sporazumima iz članka 4. ili u skladu s odredbama Priloga u svrhu obavješćivanja i savjetovanja radnika SE-a i njegovih društava kćeri te pogona koje se nalaze unutar Zajednice i, po potrebi, ostvarivanja prava suodlučivanja u vezi sa SE-om;
- (g) „posebno pregovaračko tijelo” je tijelo osnovano u skladu s člankom 3. koje će pregovarati s nadležnim organom trgovačkih društava sudionika o određivanju postupaka glede sudjelovanja radnika unutar SE-a;
- (h) „suodlučivanje radnika” znači svaki mehanizam, uključujući obavješćivanje, savjetovanje i suodlučivanje putem kojeg predstavnici radnika mogu utjecati na odluke koje će se donositi unutar trgovačkog društva;
- (i) „obavješćivanje” znači da nadležno tijelo SE-a obavješćuje predstavničko tijelo radnika i/ili predstavnike radnika o pitanjima koja se odnose na SE i svako od njegovih društava kćeri ili pogona koje se nalaze u drugoj državi članici ili

koja prelaze ovlasti tijela za donošenje odluka u jednoj državi članici u vrijeme, na način i sa sadržajem koji omogućava predstavnicima radnika da izvrše temeljitu procjenu mogućeg utjecaja, i, po potrebi, pripreme savjetovanja s nadležnim tijelom SE-a;

- (j) „savjetovanje” znači uspostavu dijaloga i razmjenu gledišta između predstavničkog tijela radnika i/ili predstavnika radnika te nadležnog organa SE-a u vrijeme, na način i sa sadržajem koji omogućava predstavnicima radnika da, na temelju pribavljenih informacija, izraze svoje mišljenje o mjerama koje je predvidio nadležni organ, a koje se mogu uzeti u obzir tijekom postupka donošenja odluka unutar SE-a;
- (k) „suodlučivanje” znači utjecaj predstavničkog tijela radnika i/ili predstavnika radnika u poslovima trgovačkog društva kroz:
 - pravo izbora ili imenovanja nekih članova nadzornog ili upravnog organa trgovačkog društva, ili
 - pravo predlaganja i/ili osporavanja imenovanja nekih ili svih članova nadzornog ili upravnog organa trgovačkog društva.

ODJELJAK II.

POSTUPAK PREGOVARANJA

Članak 3.

Osnivanje posebnog pregovaračkog tijela

1. Kada upravni ili administrativni organ trgovačkih društava sudionika izrađuje plan osnivanja SE-a, oni će u što kraćem roku nakon objavljivanja plana uvjeta o spajanju ili pripajanju ili osnivanju holding društva ili nakon usuglašavanja plana o stvaranju društva kćeri ili preoblikovanja u SE poduzeti potrebne korake, uključujući pribavljanje informacija o identitetu trgovačkih društava sudionika, dotičnih društava-kćeri ili pogona, te broju njihovih radnika kako bi započeli pregovori s predstavnicima radnika tih trgovačkih društava o postupcima glede sudjelovanja radnika u SE.

2. U tu se svrhu osniva posebno pregovaračko tijelo predstavnika radnika trgovačkih društava sudionika i dotičnih društava-kćeri ili pogona u skladu sa sljedećim odredbama:

(a) pri izboru ili imenovanju članova posebnog pregovaračkog tijela, potrebno je osigurati:

i. da ti članovi budu izabrani ili imenovani razmjerno broju radnika koje zapošljavaju trgovačka društva sudionici te dotična društva kćeri ili pogoni u svakoj državi članici, dodjeljujući jedno mjesto prema udjelu radnika zaposlenih u toj državi članici, a koje odgovara 10 % ili njegovom dijelu od ukupnog broja radnika koje zapošljavaju trgovačka društva sudionici te dotična društva kćeri ili pogoni u svim državama članicama;

ii. da u slučaju osnivanja SE-a pripajanjem ili spajanjem postoji dovoljno dodatnih članova iz svake države članice, koliko bude potrebno, kako bi se osiguralo da posebno pregovaračko tijelo uključuje barem jednog člana koji zastupa svako trgovačko društvo sudionika koje je registrirano i ima radnike u toj državi članici i koje će, kako se predlaže, prestati postojati kao samostalni pravni subjekt nakon registracije SE-a, ako:

— broj takvih dodatnih članova ne prelazi 20 % broja članova odabranih temeljem točke i., i

— sastav posebnog pregovaračkog tijela ne dovodi do dvostrukog zastupanja dotičnih radnika.

Ako je broj takvih trgovačkih društava veći od broja raspoloživih dodatnih mjesta u skladu s prvim podstavkom, ta se dodatna mjesta raspoređuju trgovačkim društvima u različitim državama članicama prema broju radnika koje zapošljavaju; prema padajućem redoslijedu.

(b) Države članice određuju postupak izbora ili imenovanja članova posebnog pregovaračkog tijela koji će se izabrati ili imenovati na njihovim državnim područjima. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale, u mjeri u kojoj je to moguće, da takvi članovi uključuju barem jednog člana koji zastupa svako trgovačko društvo sudionika koje ima radnike u dotičnoj državi članici. Takvim mjerama ne smije se povećati cjelokupan broj članova.

Države članice mogu predvidjeti da takvi članovi mogu uključivati predstavnike sindikata bez obzira jesu li oni radnici trgovačkog društva sudionika ili dotičnog društva kćeri ili pogona.

Ne dovodeći u pitanje nacionalne propise i/ili praksu kojima se utvrđuju pragovi za osnivanje predstavničkog tijela,

države članice osiguravaju da radnici u poduzećima ili pogonima u kojima, neovisno o njihovoj volji, nema predstavnika radnika, imaju pravo biranja ili imenovanja članova posebnog pregovaračkog tijela.

3. Posebno pregovaračko tijelo i nadležna tijela trgovačkih društava sudionika određuju, pisanim sporazumom, postupke glede sudjelovanja radnika unutar SE-a.

S tim ciljem, nadležni organi trgovačkih društava sudionika obavješćuju posebno pregovaračko tijelo o planu i tijeku postupka osnivanja SE-a, sve do njegove registracije.

4. U skladu sa stavkom 6., posebno pregovaračko tijelo donosi odluke apsolutnom većinom svojih članova, pod uvjetom da takva većina također predstavlja apsolutnu većinu radnika. Svaki član ima jedan glas. Međutim, ako bi rezultat pregovora doveo do smanjenja prava suodlučivanja, većinu potrebnu za donošenje odluke o odobravanju takvog sporazuma predstavljaju glasovi dvije trećine članova posebnog pregovaračkog tijela koji predstavljaju najmanje dvije trećine radnika, uključujući glasove članova koji zastupaju radnike zaposlene u najmanje dvije države članice,

— u slučaju SE-a koji će se osnovati putem pripajanja ili spajanja, ako suodlučivanje obuhvaća najmanje 25 % od sveukupnog broja radnika trgovačkih društava sudionika, ili

— u slučaju SE-a koji će se osnovati osnivanjem holding društva ili osnivanjem društva kćeri, ako suodlučivanje obuhvaća najmanje 50 % od sveukupnog broja radnika trgovačkih društava sudionika.

Smanjenje prava suodlučivanja označava udio članova organa SE-a u smislu članka 2. točke (k), koji je niži od najvišeg udjela koji postoji unutar trgovačkih društava sudionika.

5. U svrhu pregovora, posebno pregovaračko tijelo može zatražiti da mu u njegovom radu pomognu stručnjaci koje ono samo odabere, primjerice predstavnici odgovarajućih sindikalnih organizacija na razini Zajednice. Takvi stručnjaci mogu biti nazočni na pregovaračkim sastancima u svojstvu savjetnika na zahtjev posebnog pregovaračkog tijela, kako bi, prema potrebi, promicali cjelovitost i dosljednost na razini Zajednice. Posebno pregovaračko tijelo može odlučiti o obavješćivanju predstavnika odgovarajućih vanjskih organizacija, uključujući sindikate, o početku pregovora.

6. Posebno pregovaračko tijelo može, niže navedenom većinom, donijeti odluku o neotvaranju pregovora ili prekidanju već otvorenih pregovora, te o oslanjanju na pravila o obavješćivanju i savjetovanju radnika, na snazi u državama članicama gdje SE ima radnike. Takva odluka zaustavlja postupak sklapanja sporazuma iz članka 4. Ako je takva odluka donesena, ne primjenjuje se niti jedna odredba iz Priloga.

Većinu potrebnu za donošenje odluke o neotvaranju ili prestanku pregovora čine glasovi dvije trećine članova koji predstavljaju najmanje dvije trećine radnika, uključujući glasove članova koji zastupaju radnike zaposlene u najmanje dvije države članice.

U slučaju SE-a osnovanog preoblikovanjem, ovaj se stavak ne primjenjuje ako postoji suodlučivanje u trgovačkom društvu koje će biti preoblikovano.

Posebno pregovaračko tijelo ponovno se saziva na pisani zahtjev najmanje 10 % radnika SE-a, njegovih društava kćeri i njihovih pogona, ili njihovih predstavnika, najranije dvije godine nakon gore navedene odluke, osim ako se strane ne suglase o skorom ponovnom otvaranju pregovora. Ako posebno pregovaračko tijelo odluči ponovno otvoriti pregovore s upravom, a prilikom čega se ne postigne nikakav sporazum, neće se primjenjivati niti jedna odredba iz Priloga.

7. Sve troškove u vezi s djelovanjem posebnog pregovaračkog tijela te općenito pregovorima snose trgovačka društva sudionici kako bi se posebnom pregovaračkom tijelu omogućilo primjereno obavljanje njegovih zadaća.

U skladu s tim načelom, države članice mogu odrediti pravila o financiranju rada posebnog pregovaračkog tijela. Države članice naročito mogu ograničiti financiranje tako da se pokriju troškovi samo jednog stručnjaka.

Članak 4.

Sadržaj sporazuma

1. Nadležni organi trgovačkih društava sudionika i posebno pregovaračko tijelo pregovaraju u duhu suradnje s ciljem postizanja sporazuma o načinu sudjelovanja radnika unutar SE-a.

2. Ne dovodeći u pitanje autonomiju strana, te u skladu sa stavkom 4., pisanim sporazumom iz stavka 1. između nadležnih organa trgovačkih društava sudionika i posebnog pregovaračkog tijela određuju se:

- (a) polje primjene sporazuma;
- (b) sastav, broj članova i raspodjela mjesta u predstavničkom tijelu koje će biti partner u razgovorima nadležnog organa SE-a u vezi s načinima obavješćivanja i savjetovanja radnika SE-a te njegovih društava kćeri i pogona;
- (c) funkcije i postupak informiranja i savjetovanja predstavničkog tijela;
- (d) učestalost sastanaka predstavničkog tijela;
- (e) financijski i materijalni izvori koji će se dodijeliti predstavničkom tijelu;
- (f) Ako tijekom pregovora strane odluče utvrditi jedan ili više postupaka obavješćivanja i savjetovanja umjesto predstavničkog tijela načini provedbe takvog ili takvih postupaka;
- (g) Ako tijekom pregovora strane odluče odrediti postupke suodlučivanja, sadržaj tih postupaka, uključujući (po potrebi) broj članova upravnog ili nadzornog organa SE-a koje će radnici izabrati, imenovati, predložiti ili osporiti i njihova prava;
- (h) datum stupanja na snagu sporazuma i njegovo trajanje, slučajeve kada se o sporazumu treba ponovno pregovarati i postupak o ponovnom pregovaraju.

3. Na sporazum se ne primjenjuju, osim ako u njemu nije drugačije predviđeno, standardna pravila iz Priloga.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 13. stavak 3. točku (a), u slučaju SE-a osnovanog preoblikovanjem, sporazumom se osigurava najmanje ista razina svih elemenata sudjelovanja radnika kao i one postojeće unutar trgovačkog društva koje će biti preoblikovano u SE.

Članak 5.

Trajanje pregovora

1. Pregovori započinju čim se osnuje posebno pregovaračko tijelo i mogu trajati do šest mjeseci.
2. Strane mogu odlučiti zajedničkim sporazumom o produženju pregovora preko roka iz stavka 1., do ukupno jedne godine od osnivanja posebnog pregovaračkog tijela.

Članak 6.

Zakonodavstvo koje se primjenjuje na pregovarački postupak

Osim kada je ovom Direktivom drugačije predviđeno, zakonodavstvo koje se primjenjuje na pregovarački postupak predviđeno u člancima 3. do 5. je zakonodavstvo države članice u kojoj će se nalaziti registrirano sjedište SE-a.

Članak 7.

Standardna pravila

1. U svrhu ostvarivanja cilja iz članka 1., države članice ne dovodeći u pitanje niže navedeni stavak 3., određuju standardna pravila o sudjelovanju radnika koja moraju zadovoljiti odredbe navedene u Prilogu.

Standardna pravila utvrđena zakonodavstvom države članice u kojoj će biti registrirano sjedište SE-a primjenjuju se od datuma registracije SE-a, u slučaju da:

- (a) se strane tako dogovore; ili
- (b) do roka navedenog u članku 5., sporazum ne bude postignut, i:
 - nadležni organ svakog od trgovačkih društava sudionika odluči prihvatiti primjenu standardnih pravila u vezi sa SE-om i tako nastaviti sa svojom registracijom SE-a, i
 - posebno pregovaračko tijelo ne donese odluku iz članka 3. stavka 6.

2. Nadalje, standardna pravila utvrđena nacionalnim zakonodavstvom države članice o registraciji u skladu s dijelom 3. Priloga primjenjuju se samo:

- (a) u slučaju SE-a osnovanog preoblikovanjem ako su se pravila države članice u vezi sa suodlučivanjem radnika u upravnom ili nadzornom organu primjenjivala na trgovačko društvo preoblikovano u SE;
- (b) u slučaju SE-a osnovanog pripajanjem ili spajanjem:

— ako se prije registracije SE-a jedan ili više oblika suodlučivanja primjenjivao u jednom ili više trgovačkih društava sudionika obuhvaćajući najmanje 25 % od ukupnog broja radnika u svim trgovačkim društvima sudionicima; ili

— ako se, prije registracije SE-a, jedan ili više oblika suodlučivanja primjenjivao u jednom ili više trgovačkih društava sudionika obuhvaćajući najmanje 25 % od ukupnog broja radnika u svim trgovačkim društvima sudionicima i ako posebno pregovaračko tijelo tako odluči,

(c) u slučaju SE-a osnivanjem kao holding društva ili osnivanjem društva kćeri:

— ako se, prije registracije SE-a, jedan ili više oblika sudjelovanja primjenjivao u jednom ili više trgovačkih društava sudionika obuhvaćajući najmanje 50 % od ukupnog broja radnika u svim trgovačkim društvima sudionicima; ili

— ako se, prije registracije SE-a, jedan ili više oblika sudjelovanja primjenjivao u jednom ili više trgovačkih društava sudionika obuhvaćajući najmanje 50 % od ukupnog broja radnika u svim trgovačkim društvima sudionicima i ako posebno pregovaračko tijelo tako odluči.

Ako je postojalo više od jednog oblika suodlučivanja unutar različitih trgovačkih društava sudionika, posebno pregovaračko tijelo odlučuje koji se od tih oblika moraju utvrditi u SE-u. Države članice mogu utvrditi pravila koja se primjenjuju u nedostatku bilo koje odluke po pitanju SE-a registriranog na njihovom teritoriju. Posebno pregovaračko tijelo obavješćuje nadležne organe trgovačkih društava sudionika o svim odlukama donesenima u skladu s ovim stavkom.

3. Države članice mogu odrediti da se odnosne odredbe iz dijela 3. Priloga ne primjenjuju u slučaju predviđenom u točki (b) stavka 2.

ODJELJAK III.

OSTALE ODREDBE

Članak 8.

Rezerve i povjerljivost

1. Države članice osiguravaju da članovi posebnog pregovaračkog tijela ili predstavničko tijelo, te stručnjaci koji im pomažu, nisu ovlašteni odavati nikakve informacije koje su im dane u povjerenju.

Isto se odnosi na predstavnike radnika u vezi s postupkom obavješćivanja i savjetovanja.

Ova se obveza nastavlja primjenjivati i po isteku mandata tih osoba, bez obzira gdje se one nalazile.

2. Svaka država članica osigurava, u posebnim slučajevima i pod uvjetima i ograničenjima utvrđenima nacionalnim zakonodavstvom, da nadzorni ili upravni organ SE-a ili trgovačkog društva sudionika osnovanog na njenom državnom području nije obavezan prenositi informacije kada su one takve naravi da bi, sukladno objektivnim kriterijima, to ozbiljno narušilo funkcioniranje SE-a (ili, ovisno o slučaju, trgovačkog društva sudionika) ili njegovih društava kćeri i pogona ili bi im nanijelo štetu.

Država članica može napraviti takvo izuzeće uz prethodno upravno ili sudsko odobrenje.

3. Svaka država članica može utvrditi posebne odredbe za SE na svom državnom području koje izravno i pretežno slijede cilj ideoloških smjernica s obzirom na obavješćivanje i iskazivanje mišljenja, pod uvjetom da na dan donošenja ove Direktive, takve odredbe već postoje u nacionalnom zakonodavstvu.

4. Prilikom primjene stavaka 1., 2. i 3., države članice predviđaju upravne ili sudske postupke opoziva koje predstavnici radnika mogu pokrenuti kada nadzorni ili upravni organ SE-a ili trgovačkog društva sudionika zahtijeva povjerljivost ili ne daje informacije.

Takvi postupci mogu uključivati postupke namijenjene zaštitu povjerljivosti navedenih informacija.

Članak 9.

Rad predstavničkog tijela i postupak obavješćivanja i savjetovanja radnika

Nadležni organ SE-a i predstavničko tijelo rade zajednički u duhu suradnje uzimajući u obzir njihova uzajamna prava i obveze.

Isto se primjenjuje na suradnju između nadležnog ili upravnog organa SE-a i predstavnika radnika u vezi sa postupkom obavješćivanja i savjetovanja radnika.

Članak 10.

Zaštita predstavnika radnika

Članovi posebnog pregovaračkog tijela, članovi predstavničkog tijela, svi predstavnici radnika koji obavljaju dužnosti prema postupku o obavješćivanju i savjetovanju i svi predstavnici radnika u nadzornom ili upravnom organu SE-a koji su radnici SE-a, njegovih društava kćeri ili pogona ili trgovačkog društva sudionika, uživaju pri obavljanju svojih dužnosti istu zaštitu i jamstva predviđenu za predstavnike radnika nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksom na snazi u njihovoj zemlji zaposlenja.

To se naročito odnosi na suodlučivanje na sastancima posebnog pregovaračkog tijela ili predstavničkog tijela, svaki drugi sastanak prema sporazumu iz članka 4. stavka 2. točke (f) ili svaku sjednicu upravnog ili nadzornog organa, te na isplatu plaća članovima koje zapošljava trgovačko društvo sudionik ili SE ili njegova društva kćeri ili pogoni tijekom njihovog odsustva nužnog za obavljanje njihovih dužnosti.

Članak 11.

Zloupotreba postupaka

Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere u skladu s pravom Zajednice u pogledu sprečavanja zloupotrebe SE-a u vezi oduzimanja prava na sudjelovanje ili uskraćivanje takvih prava radnicima.

Članak 12.

Pridržavanje ove Direktive

1. Svaka država članica osigurava da vodstvo pogona SE-a te nadzorni ili upravni organi društava kćeri ili trgovačkih društava sudionika koji su smješteni unutar njezinog državnog područja i predstavnici radnika, ili, ovisno o slučaju, sami radnici poštuju obveze utvrđene ovom Direktivom, bez obzira na to ima li SE svoje registrirano sjedište unutar njezinog državnog područja.

2. Države članice predviđaju odgovarajuće mjere u slučaju nepridržavanja ove Direktive; naročito osiguravaju da upravni ili pravni postupci budu na raspolaganju s ciljem omogućavanja provedbe obveza koje proizlaze iz ove Direktive.

Članak 13.**Odnos između ove Direktive i ostalih odredaba**

1. Kada je SE poduzeće na razini Zajednice ili poduzeće s prevladavajućim utjecajem unutar skupine poduzeća na razini Zajednice u smislu Direktive 94/45/EZ ili Direktive 97/74/EZ ⁽¹⁾ kojima se navedena Direktiva proširuje na Ujedinjenu Kraljevinu, odredbe tih Direktiva i odredbe kojima se one prenose u nacionalno zakonodavstvo ne primjenjuju se na njih ili na njihova društva kćeri.

Međutim, ako posebno pregovaračko tijelo odluči u skladu s člankom 3. stavkom 6. ne otvoriti pregovore ili prekinuti već otvorene pregovore, primjenjuju se Direktiva 94/45/EZ ili Direktiva 97/74/EZ i odredbe kojima se one prenose u nacionalno zakonodavstvo.

2. Odredbe o sudjelovanju radnika u tijelima trgovačkog društva predviđene nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksom, osim onih kojima se provodi ova Direktiva, ne primjenjuju se na trgovačka društva osnovana u skladu s Uredbom (EZ) br. 2157/2001 i obuhvaćenima ovom Direktivom.

3. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje:

(a) postojeća prava sudjelovanja radnika predviđena nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksom u državama članicama koja uživaju radnici SE-a i njegovih društava kćeri i pogona, osim suodlučivanja u tijelima SE-a;

(b) odredbe o suodlučivanju u tijelima utvrđene nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksom koje se primjenjuju na društva kćeri SE-a.

4. S ciljem očuvanja prava iz stavka 3., države članice mogu poduzeti potrebne mjere kako bi zajamčile održavanje struktura zastupanja radnika u trgovačkim društvima sudionicima koja će prestajati postojati kao samostalni pravni subjekti, nakon registracije SE-a.

Članak 14.**Završne odredbe**

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 8. listopada 2004. godine, ili će najkasnije do tog datuma osigurati da uprava i radnici uvedu potrebne odredbe putem sporazuma, pri čemu su države članice dužne poduzeti sve potrebne korake koji će im u svakom trenutku omogućiti da jamče rezultate nametnute ovom Direktivom. Države članice o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine toga upućivanja određuju države članice.

Članak 15.**Nadzor Komisije**

Najkasnije do 8. listopada 2007. godine, Komisija, uz savjetovanje s državama članicama te upravom i radnicima na razini Zajednice, nadzire postupke primjene ove Direktive, s ciljem predlaganja Vijeću potrebnih izmjena.

Članak 16.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Članak 17.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourg 8. listopada 2001.

Za Vijeće

Predsjednica

L. ONKELINX

⁽¹⁾ SL L 10, 16.1.1998., str. 22.

PRILOG

STANDARDNA PRAVILA

(iz članka 7.)

Dio 1.: Sastav predstavničkog tijela radnika

U svrhu ostvarivanja cilja iz članka 1. i u slučajevima iz članka 7. osniva se predstavničko tijelo u skladu sa sljedećim pravilima.

- (a) Predstavničko tijelo sastoji se od radnika SE-a te njegovih društava kćeri i pogona koje su od koje iz vlastitih redova biraju ili imenuju predstavnici radnika, ili u nedostatku istih, cjelokupno tijelo radnika.
- (b) Izbor ili imenovanje članova predstavničkog tijela provodi se u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksom.

Države članice utvrđuju pravila kako bi osigurale da se broj članova kao i raspodjela mjesta u predstavničkom tijelu prilagodi tako da se uzmu u obzir promjene koje se javljaju unutar SE-a te njegovih društava kćeri i pogona.

- (c) Kada njegova veličina to zahtijeva, predstavničko tijelo izabire posebni odbor iz redova svojih članova koji se sastoji od najviše tri člana.
- (d) Predstavničko tijelo usvaja svoj poslovnik.
- (e) Članovi predstavničkog tijela izabiru se ili imenuju razmjerno broju radnika koje u svakoj državi članici zapošljavaju trgovačka društva sudionici i dotična društva kćeri ili pogoni, dodjeljujući jedno mjesto prema udjelu radnika zaposlenih u toj državi članici, a koje odgovara 10 % ili njegovom dijelu od ukupnog broja radnika koje zapošljavaju trgovačka društva sudionici te dotična društva kćeri ili pogoni u svim državama članicama.
- (f) O sastavu predstavničkog tijela obavješćuje se nadležni organ SE-a.
- (g) Četiri godine nakon osnivanja predstavničkog tijela, ono ispituje treba li otvoriti pregovore o sklapanju sporazuma iz članka 4. i 7. ili nastaviti s primjenom standardnih pravila usvojenih u skladu s ovim Prilogom.

Članak 3. stavci 4. do 7. te članci 4. do 6. primjenjuju se, *mutatis mutandis*, ako je donesena odluka o vođenju pregovora o sporazumu u skladu s člankom 4., u kojem se slučaju pojam „posebno pregovaračko tijelo” zamjenjuje pojmom „predstavničko tijelo”. Ako do roka okončanja pregovora nije postignut sporazum, nastavljaju se primjenjivati pravila prvobitno usvojena u skladu sa standardnim pravilima.

Dio 2.: Standardna pravila za obavješćivanje i savjetovanje

Nadležnost i ovlasti predstavničkog tijela osnovanog unutar SE-a uređene su sljedećim pravilima.

- (a) Nadležnost predstavničkog tijela ograničava se na pitanja koja se odnose na SE te bilo koje od njegovih društava kćeri ili pogona smještenih u drugoj državi članici ili koja prelaze ovlasti tijela za donošenje odluka u jednoj državi članici.
- (b) Ne dovodeći u pitanje sastanke koji se održavaju sukladno točki (c), predstavničko tijelo ima pravo na obavještenost i savjetovanje, te, u tu svrhu, sastajanje s nadležnim organima SE-a barem jednom godišnje, i to na temelju redovitih izvješća koja sastavlja nadležni organ o napretku poslovanja SE-a i o njegovim perspektivama. Shodno tome obavješćuju se i lokalna vodstva.

Nadležni organ SE-a dostavlja predstavničkom tijelu SE-a dnevni red sjednica administrativnog, ili, po potrebi, upravnog i nadzornog organa, te kopije svih dokumenata podnesenih na glavnoj skupštini njegovih dioničara.

Sastanak se naročito odnosi na strukturno, ekonomsko i financijsko stanje, vjerojatan razvoj poslovanja te proizvodnje i prodaje, stanje i mogući trend u zapošljavanju, ulaganja te znatne promjene u pogledu organizacije, uvođenja novih radnih metoda ili postupaka proizvodnje, prijenosa proizvodnje, pripajanja ili spajanja, smanjenja ili zatvaranja poduzeća, pogona ili njihovih važnih dijelova, te kolektivni višak radnika.

- (c) Ako se radi o izvanrednim okolnostima koje u znatnoj mjeri utječu na interese radnika, naročito u slučaju premještanja, prijenosa, zatvaranja pogona ili poduzeća ili kolektivnog viška radnika, predstavničko tijelo ima pravo biti o tome obaviješteno. Predstavničko tijelo ili, posebni odbor, ako predstavničko tijelo o tome tako odluči, naročito zbog hitnosti, ima pravo sastati se na svoj zahtjev s nadležnim organom SE-a ili nekom primjerenijom razinom vodstva unutar SE-a koja posjeduje vlastite ovlasti odlučivanja, kako bi bili obaviješteni i savjetovani o mjerama koje značajno pogađaju interese radnika.

Ako nadležni organ odluči ne postupiti u skladu s mišljenjem koje je iznijelo predstavničko tijelo, to predstavničko tijelo ima pravo dodatno se sastati s nadležnim organom SE-a, a s ciljem pronalaženja dogovora.

U slučaju da se sastanak organizira s posebnim odborom, pravo sudjelovanja također imaju oni članovi predstavničkog tijela koji zastupaju radnike na koje se navedene mjere odnose.

Gore navedeni sastanci ne utječu na posebna prava nadležnog organa.

- (d) Države članice mogu odrediti pravila o predsjedanju sastancima glede obavješćivanja i savjetovanja.

Prije bilo kojeg sastanka s nadležnim organom SE-a predstavničko tijelo ili posebni odbor, po potrebi proširen u skladu sa stavkom (c), podstavkom 3., ima pravo održati sastanak, a da njemu ne prisustvuju predstavnici nadležnog organa.

- (e) Ne dovodeći u pitanje članak 8., članovi predstavničkog tijela obavješćuju predstavnike radnika SE-a te njegovih društava kćeri i pogona o sadržaju i ishodu postupaka obavješćivanja i savjetovanja.
- (f) Predstavničkom tijelu ili posebnom odboru mogu pomagati stručnjaci po njihovom izboru.
- (g) U mjeri u kojoj je to nužno za izvršenje njihovih zadaća, članovi predstavničkog tijela imaju pravo na plaćeni dopust u svrhu stručnog osposobljavanja.
- (h) Troškove predstavničkog tijela snosi SE koje članovima tijela osigurava financijska i materijalna sredstva potrebna kako bi im se omogućilo da svoje dužnosti obavljaju na primjeren način.

Osim ako nije drugačije dogovoreno, SE naročito snosi troškove organizacije sastanaka i prevođenja te troškove smještaja i putovanja članova predstavničkog tijela ili posebnog odbora.

U skladu s tim načelima, države članice mogu utvrditi pravila o financiranju rada predstavničkog tijela. Države članice naročito mogu ograničiti financiranje tako da se pokriju troškovi samo jednog stručnjaka.

Dio 3.: Standardna pravila za suodlučivanje

Suodlučivanje radnika u upravljanju SE-a uređeno je sljedećim odredbama.

- (a) U slučaju SE-a osnovanog preoblikovanjem, ako su se pravila države članice u pogledu sudjelovanja radnika u upravnom ili nadzornom organu primjenjivala prije registracije, svi aspekti suodlučivanja radnika nastavljaju se primjenjivati na SE. Točka (b) primjenjuje se *mutatis mutandis* u tu svrhu.
- (b) U drugim slučajevima osnivanja SE-a, radnici SE-a, njegovih društava kćeri i pogona i/ili njihovo predstavničko tijelo imaju pravo biranja, imenovanja, predlaganja ili osporavanja imenovanja broja članova upravnog ili nadzornog organa SE-a jednakog najvećem udjelu na snazi u dotičnim trgovačkim društvima sudionicima prije registracije SE-a.

Ako se niti jedno od trgovačkih društava sudionika nije rukovodilo pravilima suodlučivanja prije registracije SE-a, od potonjeg se ne zahtijeva utvrđivanje odredaba glede suodlučivanja radnika.

Predstavničko tijelo odlučuje o raspodjeli mjesta unutar upravnog ili nadzornog organa među članovima koji zastupaju radnike iz različitih država članica ili o načinu na koji radnici SE-a mogu predlagati ili osporavati imenovanje članova tih organa u skladu s omjerom radnika SE-a u svakoj državi članici. Ako radnici jedne ili više država članica nisu obuhvaćeni ovim kriterijem razmjernosti, predstavničko tijelo imenuje člana iz jedne od tih država članica, naročito države članice u kojoj je registrirano sjedište SE-a kada je to prikladno. Svaka država članica može odrediti raspodjelu mjesta koja su joj dodijeljena unutar upravnog ili nadzornog organa.

Svaki član upravnog organa ili, kada je to prikladno, nadzornog organa SE-a kojeg je izabralo, imenovalo ili predložilo predstavničko tijelo ili, ovisno o okolnostima, radnici, punopravni je član s istim pravima i obvezama kao i članovi koji predstavljaju dioničare, uključujući pravo glasa.
